

**Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter úr
részére
Földművelésügyi Minisztérium**

Tárgy: Magyarország ne támogassa az Európai Tanácsban a CETA elfogadását

Tisztelt Miniszter Úr!

Az Európai Bizottság 2016. július 5-én beterjesztette a tagállamok elé az EU és Kanada közötti szabadkereskedelmi egyezmény (Átfogó Gazdasági és Kereskedelmi Egyezmény – CETA) ratifikálásra. Az egyezmény ratifikálásának kérdését várhatóan az ősz folyamán az Európai Tanács és az Európai Parlament is napirendre tűzi.

Üdvözljük, hogy az Országgyűlés nemrégiben határozatban fogadta el azokat a kritériumokat, amelyeknek meg kell felelniük a készülő szabadkereskedelmi egyezményeknek. Véleményünk szerint a CETA jelenlegi szövege több szempontból ellentmond a határozatnak. Úgy látjuk, hogy a CETA esetleges elfogadása és alkalmazása súlyosan veszélyeztetné Magyarország szuverenitását, a magyar emberek érdekeit.

Az Egyezmény veszélyezteti a génmódosítás-mentes mezőgazdaság hazánk Alaptörvényébe foglalt elvének megvalósítását. A CETA-ban közös célkitűzésként szerepel „a biotechnológiai termékekre vonatkozó szabályozás által a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások minimalizálása.” Ez azt jelenti, hogy a kereskedelmi érdekeket az élelmiszerbiztonság, az egészségvédelem és a környezetvédelem elé helyezhetik. A CETA biotechnológiával foglalkozó cikkelye egyértelműen „a mezőgazdasági biotechnológia piacra jutásával” is foglalkozik. A CETA szövege alapján veszélybe kerülne az elővigyázatosság elve, valamint az egyezmény felszámolhatja a zéró toleranciát is, ami lényegében a GMO-szennyezés legalizálását jelentené.

Az Egyezmény antidemokratikus vitarendezési eljárást tartalmaz, amelyekkel a multinacionális cégek különleges jogokat kaphatnak a demokratikusan választott kormányokkal szemben. Bár a CETA a vitarendezési eljárások finomított változatát, a befektetési bírósági rendszert (ICS) alkalmazná, ez a rendszer is súlyos veszélyeket tartalmaz. Például a kormányok szabályozáshoz való joga rosszul definiált és szabadon értelmezhető az egyezményben; szélesre tárja a kaput az indokolatlan pereskedés előtt a befektetők jogos elvárásának fogalma bevezetésével; a döntő bírák nem az esetektől függetlenül fizetett, állandó bírók lesznek. Ráadásul az ICS az európai és hazai joggal is ellentétes, mivel diszkriminatívan különleges jogokat ad a Kanadában bejegyzett cégeknek az európai uniós cégekkel szemben és kivezeti a bírósági eljárásokat az európai jogrendszerből, ezzel magasabb joghatóságot adva a döntőbíróknak az Európai Bíróságnál. Nem véletlen, hogy az Európai Bírók Szövetsége és a Német Bírói Szövetség is kimondta állásfoglalásában, hogy a tervezett szabadkereskedelmi eljárásokban alkalmazandó vitarendezési eljárások nem egyeztethetők össze az európai joggal. Az helyzetet súlyosbítja, hogy az Európai Bizottság javasolja az Egyezmény ideiglenes hatályba léptetését, amely lehetővé tenné, hogy a cégek a magyar ratifikációt megelőzően bepereljék hazánkat egy vita esetén.

Habár a CETA a ratifikációs eljárás során az Országgyűlés elé is fog kerülni, aggódunk azért, hogy egy olyan helyzetben, amikor egyedül a magyar parlament döntésétől függ majd az Egyezmény hatályba lépése, ellen tud-e állni Magyarország a külső politikai és befektetői nyomásnak.

Kérjük, hogy lépjen fel az európai hatálybaléptetési folyamat során, hogy az Egyezményből kiküszöbölésre kerüljenek hazánk szuverenitását veszélyeztető részek, mint a mezőgazdasági biotechnológia támogatása, a befektetési bírósági rendszer és az ideiglenes hatályba léptetés. Ne támogassa az Európai Tanácsban a jelenlegi egyezmény-tervezet elfogadását, és hasson oda,

hogy európai parlamenti képviselőink is lépjenek fel az egyezmény ellen.

Javasoljuk, fontolja meg, hogy Magyarország forduljon az Európai Bírósághoz, kérve a befektetési bírósági rendszer és az ideiglenes hatályba léptetés összhangjának vizsgálatát az európai joggal. Jogi elemzések szerint az Európai Bíróság nem tartaná jogszerűnek ezeket az eljárásokat, s így hazánk a lehető legdiplomatikusabban, az éles nemzetközi konfrontációt elkerülve tudná érvényesíteni nemzeti érdekeit.

A nemzet sorsáért aggódó civil szervezetekként felajánljuk, hogy Magyarország fenti irányba tett lépéseit támogatjuk a hazai és európai közvélemény előtti vitában, együttműködve európai társszervezeteinkkel is.

Munkájához sok sikert kívánva,

üdvözlettel:

Budapest, 2016. augusztus 8.

Czeller Gábor
elnök
Magyar Biokultúra
Szövetség

Farkas István
ügyvezető elnök
Magyar Természetvédők Szövetsége

Kelemen András
elnök
Magyarországért Egyesület